

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
HUYỆN TÂY HÒA
TỈNH PHÚ YÊN**

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Bản án số: 17/2022/HS-ST
Ngày: 17/6/2022

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN TÂY HÒA, TỈNH PHÚ YÊN**

Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

- Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Trần Thị Vĩnh Phúc
- Các Hội thẩm nhân dân: Bà Phan Thị Liên và ông Lương Tấn Nghị.
- Thư ký phiên tòa: Bà Lê Thị Cẩm Thoang – Thư ký Tòa án.
- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Tây Hòa tham gia phiên tòa: Ông Nguyễn Kim Anh – Kiểm sát viên.

Ngày 17 tháng 6 năm 2022, tại trụ sở Ủy ban nhân dân xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, xét xử sơ thẩm công khai vụ án hình sự thụ lý số: 11/2022/TLST-HS ngày 04 tháng 5 năm 2022, quyết định đưa vụ án ra xét xử số 18/2022/QĐXXST-HS ngày 01 tháng 6 năm 2022 đối với các bị cáo:

1. Y Luận, sinh năm 1990; Nơi ĐKNKTT và chỗ ở hiện nay: Thôn Lạc Đạo, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên; Quốc tịch: Việt Nam; Dân tộc: Chăm Hroi; Nghề nghiệp: Làm nông; Trình độ học vấn: không biết chữ; Cha: Y Lìu (đã chết); Mẹ: Hờ Thịnh - SN: 1970; Vợ: Hờ Vệ - SN: 1989; Có 02 con, lớn sinh năm 2011, nhỏ sinh năm 2012; Tiền án, tiền sự: Không; Bị áp dụng biện pháp cấm đi khỏi nơi cư trú.

Bị cáo tại ngoại, có mặt tại phiên tòa.

2. Hờ Vệ, sinh năm: 1989; Nơi ĐKNKTT và chỗ ở hiện nay: Thôn Lạc Đạo, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên; Quốc tịch: Việt Nam; Dân tộc: Ba Na; Nghề nghiệp: Làm nông; Trình độ học vấn: 3/12; Cha: Y Đạm – sinh năm 1962; Mẹ: Hờ Biển - SN: 1964; Chồng: Y Luận - SN: 1990; Có 02 con, lớn sinh năm 2011, nhỏ sinh năm 2012; Tiền án, tiền sự: Không; Bị áp dụng biện pháp Cấm đi khỏi nơi cư trú.

Bị cáo tại ngoại, có mặt tại phiên tòa.

Người bào chữa cho bị cáo Y Luận: Luật sư Nguyễn Ninh – Luật sư do Trung tâm trợ giúp pháp lý tỉnh Phú Yên cử. Luật sư Ninh có mặt.

Người bào chữa cho bị cáo Hồ Vệ: Ông Ngô Văn Thành – Trợ giúp viên pháp lý do Trung tâm trợ giúp pháp lý tỉnh Phú Yên cử. Ông Thành có mặt

Người phiên dịch từ tiếng Kinh sang tiếng Bana: Ông Kpa Y Pháp, sinh năm 1980; Trú tại: Thôn Lạc Đạo, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên. Có mặt.

Người phiên dịch từ tiếng Kinh sang tiếng Chăm Hroi: Ông Y Hói, sinh năm 1968; Trú tại: Thôn Lạc Đạo, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, Phú Yên. Có mặt.

Bị hại:

1. Ban quản lý rừng phòng hộ huyện Tây Hòa. Người đại diện theo pháp luật: Ông Đào Ngọc Dũng - sinh năm 1969; Địa chỉ: Thôn Lạc Mỹ, xã Hòa Phú, huyện Tây Hòa, Phú Yên. Có mặt.

2. Ủy ban nhân dân xã Sơn Thành Tây. Người đại diện theo pháp luật: Ông Phan Công Thắng - sinh năm 1976; Địa chỉ: Thôn Sơn Nghiệp, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, Phú Yên. Có mặt.

Người làm chứng:

1. Nguyễn Tùng – sinh năm 1966; Địa chỉ: Thôn Vĩnh Phú, xã Hòa An, huyện Phú Hòa, tỉnh Phú Yên. Có mặt.

2. Nguyễn Quốc Vương - sinh năm 1988; Địa chỉ: Thôn Tịnh Thọ, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên. Vắng mặt.

3. Nguyễn Ngọc Dũng - sinh năm 1975; Địa chỉ: Thôn Tân Yên, xã Ealy, huyện Sông Hinh, tỉnh Phú Yên. Có mặt.

4. Nguyễn Thành - sinh năm 1979; Địa chỉ: Thôn Lạc Điền, xã Sơn Thành Đông, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên. Vắng mặt.

5. Trần Văn Mười – sinh năm 1973; Địa chỉ: Khu phố 1, phường Hòa Vinh, thị xã Đông Hòa, tỉnh Phú Yên. Có mặt.

6. Sô Thị Táp – sinh năm 1993; Địa chỉ: Thôn Lạc Đạo, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên. Vắng mặt.

7. Hồ Vương – sinh năm 1983; Địa chỉ: Địa chỉ: Thôn Lạc Đạo, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên. Có mặt.

8. Y Vũ – sinh năm 1995; Địa chỉ: Thôn Lạc Đạo, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên. Có mặt.

9. Y Viên – sinh năm 2001; Địa chỉ: Thôn Lạc Đạo, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên. Có mặt.

10. Hà Văn Tiến – sinh năm 1983; Địa chỉ: Thôn Lạc Đạo, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên. Có mặt.

11. Y Vi – sinh năm 1998; Địa chỉ: Thôn Lạc Đạo, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên. Vắng mặt

12. Y Văn – sinh năm 1987; Địa chỉ: Thôn Lạc Đạo, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên. Vắng mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, các bị cáo Y Luận và Hờ Vệ bị Viện kiểm sát nhân dân huyện Tây Hòa truy tố về hành vi phạm tội như sau:

Khoảng đầu tháng 5/2021, vợ chồng Y Luận và Hờ Vệ bàn bạc thống nhất sử dụng 02 cây rựa, 01 máy cưa cầm tay để chặt, phá cây rừng làm rẫy trồng cây hoa màu (mì, đậu đỏ...) tại khu vực rừng tự nhiên ở dốc Bà Úi thuộc thôn Lạc Đạo, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa. Đến đầu tháng 6/2021, Y Luận và Hờ Vệ đã chặt phá cây rừng và trồng cây mì, đậu đỏ với diện tích là 8.700 m² (trong đó: diện tích rừng do UBND xã Sơn Thành Tây quản lý là 7.990 m², diện tích rừng do Ban quản lý rừng phòng hộ Tây Hòa quản lý là: 710 m²).

Ngày 08/6/2021, Hạt kiểm lâm huyện Tây Hòa, Ban quản lý rừng phòng hộ huyện Tây Hòa, UBND xã Sơn Thành Tây tiến hành kiểm tra rừng tại khu vực dốc Bà Úi thuộc thôn Lạc Đạo, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa phát hiện diện tích rừng bị phá là 15.310 m², (trong đó: diện tích do UBND xã Sơn Thành Tây quản lý là 14.600 m², diện tích do Ban quản lý rừng phòng hộ Tây Hòa quản lý là 710 m²).

Ngày 05/8/2021 Hạt kiểm lâm huyện Tây Hòa tiến hành khởi tố vụ án.

Do sợ bị phát hiện nên vợ chồng Y Luận và Hờ Vệ không đến khu vực rừng do các bị cáo đã hủy hoại nói trên để sử dụng.

Ngày 14/01/2022, khi vợ chồng Y Luận và Hờ Vệ thuê những người thân trong gia đình đi làm đổi công là vợ chồng Y Văn - Sô Thị Táp, vợ chồng Hà Văn Tiến – Hờ Vương, Y Vũ, Y Vi, Y Viên đến diện tích rừng đã phá nói trên dọn dẹp cây tái sinh để trồng cây sắn mì, thì bị UBND xã Sơn Thành Tây, Ban quản lý rừng phòng hộ huyện Tây Hòa tuần tra phát hiện, lập biên bản. Qua làm việc, ngày 24/02/2022, Y Luận, Hờ Vệ chỉ thừa nhận đã thực hiện hành vi Hủy hoại rừng tại khu vực dốc Bà Úi, khoảnh 7, tiểu khu 356 thuộc thôn Lạc Đạo, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa với diện tích là 8.700 m² từ tháng 5/2021 cho đến khi bị phát hiện. (Tại các bút lục số: 02, 37, 62-66, 70-71)

Kết luận giám định tư pháp số 681/KLGD-CCKL ngày 05/7/2021 và Công văn số 266/CCKL-TGD ngày 17/3/2022 của Chi cục Kiểm lâm Phú Yên xác định diện tích rừng bị vợ chồng Y Luận và Hờ Vệ hủy hoại trái pháp luật là 8.700 m² (0,87 ha); loại rừng: Rừng tự nhiên, rừng nghèo; Chức năng quy hoạch: Rừng sản xuất, cụ thể

như sau: Khối lượng lâm sản thiệt hại trên diện tích vi phạm: 30,659 m³/0,87 ha. Trong đó: Diện tích do UBND xã Sơn Thành Tây quản lý bị phá trái pháp luật là 0,799 ha (7.990 m²): Khối lượng lâm sản thiệt hại trên diện tích vi phạm: 29,603 m³/0,799 ha; Diện tích do Ban quản lý rừng phòng hộ Tây Hòa quản lý bị phá trái pháp luật: 0,071 ha (710 m²): Khối lượng lâm sản thiệt hại trên diện tích vi phạm: 1,056 m³/0,071 ha. (Tại các bút lục số: 75-77, 89-90).

Tại bản kết luận định giá tài sản số 32/KL-HĐĐGTS ngày 28/7/2021 và số 07/KL-HĐĐGTS ngày 04/4/2022 của Hội đồng định giá tài sản thường xuyên trong tổ tụng hình sự huyện Tây Hòa kết luận: Khối lượng lâm sản thiệt hại và thiệt hại về môi trường do Ban quản lý rừng phòng hộ Tây Hòa quản lý là 11.130.360 đồng, trong đó: thiệt hại về lâm sản là 2.782.590 đồng, thiệt hại về môi trường là 8.347.770 đồng; Khối lượng lâm sản thiệt hại và thiệt hại về môi trường do UBND xã Sơn Thành Tây quản lý là 259.450.720 đồng, trong đó: thiệt hại về lâm sản là 64.862.680 đồng, thiệt hại về môi trường là 194.588.040 đồng (Tại các bút lục số 108-109, 115-116).

Quá trình điều tra, các bị cáo Y Luận, Hờ Vệ đã thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải; là người dân tộc thiểu số sinh sống tại thôn Lạc Đạo, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên là thôn đặc biệt khó khăn.

Về vật chứng và đồ vật thu giữ: 01 cái rựa dài 55cm, lưỡi bằng kim loại dài 24cm, cán gỗ dài 31cm; 01 cái rựa dài 59,5cm, lưỡi bằng kim loại dài 22cm, cán gỗ dài 37,5cm.

Về dân sự: Ban quản lý rừng phòng hộ Tây Hòa yêu cầu các bị cáo bồi thường 11.130.360 đồng, UBND xã Sơn Thành Tây yêu cầu các bị cáo bồi thường 259.450.720 đồng. Mỗi bị cáo đã bồi thường 500.000đồng cho hai bị hại.

Tại bản cáo trạng số: 14/CT-VKSTH ngày 29/4/2022 của VKSND Tây Hòa đã truy tố các bị cáo Y Luận và Hờ Vệ về tội: “ *Hủy hoại rừng*” theo quy định tại điểm b khoản 1 Điều 243 BLHS.

Tại phiên tòa, đại diện Viện kiểm sát giữ quyền công tố, luận tội đề nghị: Giữ nguyên nội dung cáo trạng truy tố các bị cáo tội “Hủy hoại rừng”, theo điểm b khoản 1 Điều 243 BLHS. Căn cứ vào nhân thân, tính chất, mức độ phạm tội của các bị cáo và các tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự, đề nghị HĐXX áp dụng điểm b khoản 1 Điều 243 BLHS; điểm b, s khoản 1, khoản 2 Điều 51 BLHS cho hai bị cáo, áp dụng thêm Điều 65 BLHS đối với bị cáo Hờ Vệ.

Xử phạt bị cáo Y Luận từ 15 đến 18 tháng tù, thời hạn tù tính từ ngày chấp hành án.

Xử phạt Hờ Vệ từ 12 đến 15 tháng tù, cho hưởng án treo; thời gian thử thách từ 24 đến 30 tháng, tính từ ngày tuyên án sơ thẩm.

Giao bị cáo Hờ Vệ cho UBND xã Sơn Thành Tây và gia đình bị cáo có trách nhiệm phối hợp giám sát giáo dục bị cáo theo quy định của pháp luật.

Về trách nhiệm dân sự: Áp dụng Điều 48 BLHS 2015; Điều 584, 587, 589 BLDS các bị cáo Y Luận và Hờ Vệ phải có trách nhiệm liên đới bồi thường cho UBND xã Sơn Thành Tây số tiền: 259.450.720 đồng đã khắc phục hậu quả

500.000đồng còn phải tiếp tục bồi thường 258.950.720 đồng; Buộc các bị cáo Y Luận và Hồ Vệ phải có trách nhiệm liên đới bồi thường cho Ban quản lý rừng phòng hộ huyện Tây Hòa số tiền 11.130.360 đồng, đã bồi thường 500.000đồng còn phải bồi thường 10.630.360đồng. Trách nhiệm bồi thường mỗi bị cáo $\frac{1}{2}$ thiệt hại.

Về vật chứng vụ án: Áp dụng khoản 2 Điều 106 BLTTHS 2015, đề nghị Tịch thu và tiêu hủy: 01 cái rựa dài 55cm, lưỡi bằng kim loại dài 24cm, cán gỗ dài 31cm; 01 cái rựa dài 59,5cm, lưỡi bằng kim loại dài 22cm, cán gỗ dài 37,5cm.

Người bào chữa cho các bị cáo Y luận và Hồ Vệ trình bày: Về tội danh các bị cáo đã phạm tội hủy hoại rừng là đúng. Tuy nhiên, luật sư đề nghị HĐXX xem xét các bị cáo sinh sống ở vùng có điều kiện kinh tế đặc biệt khó khăn, là người đồng bào dân tộc thiểu số, hiểu biết pháp luật hạn chế nên đề nghị xem xét giảm nhẹ hình phạt và cho các bị cáo hưởng án treo.

Quan điểm Kiểm sát viên vẫn giữ nguyên mức hình phạt như đã trình bày tại bản luận tội, không đồng ý với đề nghị của Luật sư, đề nghị HĐXX xem xét.

Các bị cáo trình bày ý kiến và nói lời sau cùng đều thừa nhận hành vi phạm tội của mình, thống nhất việc truy tố của cáo trạng và luận tội của đại diện Viện kiểm sát là đúng với hành vi, đúng người đúng tội. Thừa nhận hành vi của mình là sai trái, tỏ ra ăn năn hối cải, mong Hội đồng xét xử xem xét giảm nhẹ hình phạt.

Căn cứ vào các chứng cứ và tài liệu đã được thẩm tra tại phiên tòa; Căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên tòa trên cơ sở xem xét đầy đủ, toàn diện các chứng cứ, ý kiến của Kiểm sát viên, các bị cáo, người bào chữa cho các bị cáo và những người tham gia tố tụng khác.

NHẬN ĐỊNH CỦA HỘI ĐỒNG XÉT XỬ:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được thẩm tra, xét hỏi, tranh luận tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận thấy như sau:

[1] Về tố tụng: Về hành vi, quyết định tố tụng của cơ quan điều tra công an huyện Tây Hòa, Điều tra viên, Viện kiểm sát nhân dân huyện Tây Hòa, Kiểm sát viên trong quá trình điều tra, truy tố đã thực hiện đúng về thẩm quyền, trình tự, thủ tục quy định của Bộ luật tố tụng hình sự. Quá trình điều tra và tại phiên tòa, các bị cáo, người bào chữa cho các bị cáo và những người tham gia tố tụng khác không có người nào có ý kiến hoặc khiếu nại về hành vi, quyết định của cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng. Do đó các hành vi, quyết định tố tụng của cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng đã thực hiện đều hợp pháp.

[2] Các bị cáo Y Luận và Hồ Vệ có đủ năng lực chịu trách nhiệm hình sự. Tại cơ quan điều tra cũng như tại phiên tòa, các bị cáo đều thừa nhận khoảng đầu tháng 5/2021 đến tháng 02/2022 đã có hành vi phát rừng, dọn cây và đốt rừng với mục đích trồng cây hoa màu trên diện tích 8.700 m² đất rừng tại khu vực dốc Bà Úi, khoảnh 7, tiểu khu 356 thuộc thôn Lạc Đạo, xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên hiện đang do UBND xã Sơn Thành Tây và Ban quản lý rừng phòng hộ huyện Tây

Hòa quản lý (UBND xã Sơn Thành Tây quản lý là 7.990 m², diện tích rừng do Ban quản lý rừng phòng hộ Tây Hòa quản lý là 710m²). Tổng thiệt hại cụ thể: Khối lượng lâm sản thiệt hại và thiệt hại về môi trường do Ban quản lý rừng phòng hộ Tây Hòa quản lý là 11.130.360 đồng; Trong đó: thiệt hại về lâm sản là 2.782.590 đồng, thiệt hại về môi trường là 8.347.770 đồng; Khối lượng lâm sản thiệt hại và thiệt hại về môi trường do UBND xã Sơn Thành Tây quản lý là 259.450.720 đồng; Trong đó thiệt hại về lâm sản là 64.862.680 đồng, thiệt hại về môi trường là 194.588.040 đồng.

Hành vi của các bị cáo đã phạm tội “*Hủy hoại rừng*” theo quy định tại điểm b khoản 1 Điều 243 Bộ luật hình sự. Như vậy, cáo trạng của VKSND huyện Tây Hòa, truy tố các bị cáo về tội: “*Hủy hoại rừng*” là hoàn toàn có căn cứ, đúng pháp luật.

[3] Các bị cáo nhận thức rõ rõ hành vi của mình là xâm phạm nghiêm trọng đến môi trường sinh thái gây ra những hậu quả nghiêm trọng khác cho đời sống của xã hội, đã xâm phạm đến nguồn tài nguyên thiên nhiên được Nhà nước bảo vệ nhưng vẫn thực hiện. Khi hành vi hủy hoại rừng có khả năng bị các cơ quan chức năng phát hiện, các bị cáo trốn tránh không đến hiện trường nên cơ quan có thẩm quyền gặp khó khăn trong việc điều tra, tìm kiếm người phạm tội dẫn đến vụ án kéo dài. Các bị cáo mặc dù đã thấy hành vi của mình là sai trái nhưng sau đó không từ bỏ mà còn tiếp tục quay lại phát dọn rừng tái sinh nhằm đạt mục đích đến cùng. Do đó cần phải xem xét để đưa ra hình phạt cho thích hợp với hành vi của các bị cáo.

Xét tính chất, mức độ hành vi phạm tội và các tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ:

[3.1] Tình tiết tăng nặng: Không có

[3.2] Tình tiết giảm nhẹ: Các bị cáo sau khi phạm tội đã khắc phục một phần hậu quả, thành khẩn khai báo ăn năn hối cải. Các bị cáo là người dân tộc thiểu số, trình độ nhận thức pháp luật hạn chế nên xem xét áp dụng tình tiết giảm nhẹ quy định tại điểm b, s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật hình sự.

[3.3] Về tính chất mức độ nguy hiểm của hành vi phạm tội:

Đối với bị cáo Y Luận: Bị cáo là người đầu tiên khởi xướng việc phá rừng, có vai trò chính trong việc cưa cây gỗ và chặt phá rừng, là người thực hiện hành vi hủy hoại rừng nhiều hơn. Xét về tính chất mức độ nguy hiểm của hành vi thì cần có mức phạt nghiêm khắc đối với bị cáo Y Luận để tương xứng với tính chất mức độ và hành vi của bị cáo nhằm răn đe, giáo dục bị cáo và để làm gương cho những người khác có hành vi và có ý định thực hiện hành vi hủy hoại rừng. Do đó Luật sư bào chữa cho bị cáo đề nghị cho bị cáo Y Luận được hưởng án treo là chưa tương xứng với mức độ, tính chất của hành vi mà bị cáo gây ra, không phù hợp với quy định của pháp luật nên không chấp nhận.

Đối với bị cáo Hồ Vệ: Bị cáo là đồng phạm có vai trò gần tương đồng với bị cáo Y Luận. Tuy nhiên tính chất mức độ nguy hiểm của hành vi của bị cáo không bằng bị cáo Y Luận, có thể coi như hành vi của bị cáo có vai trò thứ yếu so với bị cáo Y Luận. Bị cáo có nhân thân tốt, có nơi cư trú rõ ràng, chồng của bị cáo là Y Luận cũng là người bị xử phạt trong cùng vụ án này. Vợ chồng bị cáo sống riêng, độc lập, lại có hai con nhỏ đang cần sự chăm sóc của người thân nên cần xem xét cho bị cáo được hưởng án treo để tạo điều kiện cho bị cáo được trực tiếp chăm sóc cho hai con

và để thể hiện chính sách nhân đạo và sự khoan hồng của Nhà nước. Do đó áp dụng Điều 65 Bộ luật hình sự cho bị cáo được hưởng án treo.

Đối với Sô Thị Táp, Hồ Vương, Y Vũ, Y Viên, Hà Văn Tiên, Y Vi, Y Văn là những người trực tiếp tham gia phát dọn rừng. Tuy nhiên theo các tài liệu chứng cứ có tại hồ sơ, cũng như lời khai tại phiên tòa, đều thể hiện họ chỉ là người làm thuê đổi công cho hai bị cáo. Họ chỉ phát dọn rừng theo yêu cầu của Y Luận và Hồ Vệ không biết đây là khu vực rừng phòng hộ, không biết Y Luận và Hồ Vệ chưa được cơ quan Nhà nước có thẩm quyền cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất và không được phép phát dọn rừng. Do đó không phải là đồng phạm trong vụ án.

[4] Về trách nhiệm dân sự: Khu vực rừng mà các bị cáo hủy hoại thuộc quyền quản lý của UBND xã Sơn Thành Tây và Ban quản lý rừng phòng hộ huyện Tây Hòa. Hành vi của các bị cáo đã xâm phạm đến lợi ích hợp pháp của Nhà nước đã giao cho các cơ quan có thẩm quyền quản lý. Do đó Áp dụng các Điều 48 BLHS; Điều 584, 587, 589 BLDS các bị cáo Y Luận và Hồ Vệ phải có trách nhiệm bồi thường cho UBND xã Sơn Thành Tây số tiền: 259.450.720 đồng, đã khắc phục hậu quả 500.000đồng nên còn phải tiếp tục bồi thường 258.950.720 đồng; Buộc các bị cáo Y Luận và Hồ vệ phải bồi thường cho Ban quản lý rừng phòng hộ huyện Tây Hòa số tiền 11.130.360 đồng, đã khắc phục 500.000đồng nên còn phải bồi thường 10.630.360đồng.

Trách nhiệm bồi thường: Mỗi bị cáo phải chịu trách nhiệm bồi thường $\frac{1}{2}$ thiệt hại. Như vậy bị cáo Y Luận và Hồ Vệ mỗi bị cáo phải bồi thường cho Ủy ban nhân dân xã Sơn Thành Tây số tiền 129.475.360 đồng. Mỗi bị cáo phải bồi thường cho Ban Quản lý rừng phòng hộ huyện Tây Hòa 5.315.180đồng.

[5]Về xử lý vật chứng: Áp dụng Điều 47, khoản 2 Điều 106 BLTTHS 2015 để Tịch thu và tiêu hủy các công cụ phương tiện dùng vào việc phạm tội: 01 cái rựa dài 55cm, lưỡi bằng kim loại dài 24cm, cán gỗ dài 31cm; 01 cái rựa dài 59,5cm, lưỡi bằng kim loại dài 22cm, cán gỗ dài 37,5cm.

[6] Về án phí: Áp dụng Điều 135, 136 Bộ luật tố tụng hình sự và Nghị quyết số 326/2016/ UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy Ban thường vụ Quốc Hội về án phí, lệ phí Tòa án: Các bị cáo phải chịu án phí HSST, các bị cáo Y luận và Hồ Vệ là đồng bào dân tộc thiểu số sống ở vùng đặc biệt khó khăn có đơn xin miễn giảm án phí có xác nhận của chính quyền địa phương nên miễn án phí Dân sự sơ thẩm cho các bị cáo theo quy định tại Điều 12, Nghị quyết số 326/2016/ UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy Ban thường vụ Quốc Hội.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Tuyên bố các bị cáo: Y Luận và Hồ Vệ phạm tội “*Hủy hoại rừng*”.

Áp dụng: Điểm b khoản 1 Điều 243, điểm b, s khoản 1, khoản 2 Điều 51 BLHS năm 2015 (sửa đổi bổ sung năm 2017);

Xử phạt Y Luận 01 (một) năm 03 (ba) tháng tù, thời hạn tù tính từ ngày bắt thi hành án.

Áp dụng: Điểm b khoản 1 Điều 243, điểm b, s khoản 1, khoản 2 Điều 51, Điều 65 BLHS năm 2015;

Xử phạt Hồ Vệ 01 (một) năm tù cho hưởng án treo, thời gian thử thách 02 (hai) năm tính từ ngày tuyên án sơ thẩm.

Giao bị cáo Hồ Vệ cho Ủy ban nhân dân xã Sơn Thành Tây, huyện Tây Hòa, tỉnh Phú Yên để giám sát, giáo dục trong thời gian thử thách. Trường hợp bị cáo thay đổi nơi cư trú thì thực hiện theo quy định tại khoản 1 Điều 92 của Luật Thi hành án hình sự. Trong thời gian thử thách, người được hưởng án treo cố ý vi phạm nghĩa vụ 02 lần trở lên thì Tòa án có thể quyết định buộc người được hưởng án treo phải chấp hành hình phạt tù của bản án đã cho hưởng án treo theo quy định tại khoản 5 Điều 65 của Bộ luật Hình sự. Trường hợp thực hiện hành vi phạm tội mới thì Tòa án buộc người đó phải chấp hành hình phạt của bản án trước và tổng hợp hình phạt của bản án mới theo quy định tại Điều 56 của Bộ luật này

Về trách nhiệm dân sự:

Áp dụng Điều 48 BLHS; các Điều 584, 587, 589 BLDS, Bị cáo Y Luận và Hồ Vệ mỗi bị cáo phải bồi thường cho Ủy ban nhân dân xã Sơn Thành Tây số tiền 129.475.360 đồng, mỗi bị cáo bồi thường cho Ban Quản lý rừng phòng hộ huyện Tây Hòa là 5.315.180 đồng.

Kể từ ngày bản án có hiệu lực pháp luật và có đơn yêu cầu thi hành án của người được thi hành án, hàng tháng người phải thi hành án phải chịu lãi chậm trả với mức lãi suất theo quy định tại khoản 2 Điều 468 BLDS trên số tiền chậm trả tương ứng với thời gian và số tiền chưa thi hành án.

Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6,7 và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Về vật chứng: Áp dụng Điều 47, khoản 2 Điều 106 BLTTHS tịch thu và tiêu hủy các công cụ phương tiện dùng vào việc phạm tội: 01 cái rựa dài 55cm, lưỡi bằng kim loại dài 24cm, cán gỗ dài 31cm; 01 cái rựa dài 59,5cm, lưỡi bằng kim loại dài 22cm, cán gỗ dài 37,5cm. (*Theo biên bản giao nhận vật chứng giữa cơ quan CSĐT công an huyện Tây Hòa và Chi cục Thi hành án dân sự huyện Tây Hòa lập ngày 29 tháng 4 năm 2022*).

* Về án phí: Áp dụng Điều 135, 136 BLTTHS và Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy Ban thường vụ Quốc Hội về án phí, lệ phí Tòa án. Buộc các bị cáo Y Luận và Hồ Vệ mỗi bị cáo phải chịu 200.000đ (*Hai trăm nghìn đồng*) tiền án phí HSST. Miễn án phí Dân sự sơ thẩm cho các bị cáo.

Về quyền kháng cáo: Các bị cáo, bị hại được quyền kháng cáo bản án trong hạn 15 ngày kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Phú Yên;
- Sở tư pháp tỉnh Phú Yên;
- VKSND huyện Tây Hòa;
- Công an huyện Tây Hòa;
- UBND xã Sơn Thành Tây;
- CC THADS huyện Tây Hòa;
- Những người tham gia tố tụng;
- Lưu hồ sơ.

T/M HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa

Trần Thị Vĩnh Phúc